

APIBENDRINIMAS DĖL ASMENS KODO TVARKYMO PAGAL PATEIKTUS ASMENŲ SKUNDUS

I. Apibendrinimo tikslas

Asmens kodas pirmiausia yra asmens duomuo. Jis nėra priskiriamas prie ypatingų asmens duomenų, priešingai negu duomenys apie asmens sveikatą, lytinį gyvenimą, teistumą ir pan. Tačiau jis yra ypatingas savo pobūdžiu. Nors jį sudaro tik skaičiai, t. y. vienuolikos dešimtainių skaičių seka, jis yra puikus identifikatorius, siekiant tinkamai nustatyti asmens tapatybę bet kurioje kasdieninio gyvenimo veikloje (teikiant sveikatos priežiūros, nuomos paslaugas, įsigyjant prekes išperkamosios nuomos būdu ir kt.). Taip pat jis yra skirtas duomenims apie asmenį kaupti, valstybės registru ir informacinių sistemų sąveikai užtikrinti. Atliekant paiešką informacinėje sistemoje ir kaip paieškos kriterijų nurodant asmens kodą yra gaunama toje informacinėje sistemoje tvarkoma informacija apie asmenį.

Lietuvos Respublikos asmens duomenų teisinės apsaugos įstatymas (Žin., 1996, Nr. 63-1479; 2003, Nr. 15-597) (toliau – ADTAĮ) numato nuostatas dėl asmens kodo tvarkymo. Duomenų valdytojas, tvarkantis asmens kodą, privalo laikytis tų pačių duomenų apsaugos reikalavimų, kaip ir tvarkydamas bet kurį asmens duomenį (bendrųjų duomenų tvarkymo principų laikymasis, vadovavimasis teisėtai duomenų tvarkymo kriterijais ir kt.). Tačiau reikėtų pažymėti, kad ADTAĮ yra įtvirtintas atskiras straipsnis, kuris riboja asmens kodo naudojimą (įstatymo 7 straipsnis). ADTAĮ 7 straipsnyje nustatyta, kad naudoti asmens kodą tvarkant asmens duomenis galima tik gavus duomenų subjekto sutikimą. Be duomenų subjekto sutikimo asmens kodą galima naudoti tik: 1) jei tokia teisė yra nustatyta šiame ir kituose įstatymuose; 2) atliekant mokslinį arba statistinį tyrimą šio įstatymo 12 ir 13 straipsniuose nustatytais atvejais; 3) valstybės registruose ir informacinėse sistemose, jeigu jie yra įteisinti teisės aktų nustatyta tvarka; 4) juridiniams asmenims, kurių veikla susijusi su paskolų teikimu ir skolų išieškojimu, draudimu ar nuomos verslu, taip pat sveikatos apsaugos ir socialinio draudimo bei kitų socialinės globos institucijų ir švietimo įstaigų, mokslo ir studijų institucijų veikloje bei įstatymų nustatytais atvejais tvarkant įslaptintus duomenis. Naujoji ADTAĮ 7 straipsnio redakcija numato daugiau asmens kodo naudojimo apribojimo atvejų, t. y. draudžiama asmens kodą skelbti viešai; draudžiama rinkti ir naudoti asmens kodą tiesioginės rinkodaros tikslais.

Valstybinė duomenų apsaugos inspekcija (toliau – Inspekcija), suprasdama asmens kodo reikšmę ir atsižvelgdama į išnagrinėtus asmenų skundus dėl asmens kodo tvarkymo, parengė šį apibendrinimą. Apibendrinimo tikslas yra informuoti visuomenę apie dažniausiai pasitaikančius asmens kodo naudojimo atvejus ir priimtus sprendimus.

II. Asmens kodo naudojimas PVM sąskaitose faktūrose

Inspekcija gavo pareiškėjo skundą, kuriame jis nurodė, kad bendrovė, teikianti telekomunikacijų paslaugas, be pareiškėjo sutikimo nurodo jo asmens kodą išrašytuose PVM sąskaitose faktūrose už jam suteiktas telekomunikacijų paslaugas.

Peržiūrėjus teisės aktus, reglamentuojančius apskaitos dokumentų išrašymą, paaiškėjo, kad nei Lietuvos Respublikos buhalterinės apskaitos įstatymo (Žin., 2001, Nr. 99-3515) 13 straipsnio 4 dalis, nustatanti privalomus rekvizitus telekomunikacijų paslaugų gavėjams išrašytuose apskaitos dokumentuose, nei Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002 m. gegužės 24 d. nutarimu Nr. 716 patvirtintos Nuolatinių ir ilgalaikių paslaugų teikimo apskaitos dokumentų išrašymo ir pateikimo (išsiuntimo) ūkine veikla nesiverčiantiems fiziniams asmenims tvarkos (Žin., 2002, Nr. 53-2061) 5 punktas, nustatantis ūkine veikla nesiverčiantiems fiziniams asmenims už suteiktas nuolatinės ir ilgalaikės paslaugas (įskaitant ir telekomunikacijų paslaugas) išrašomų apskaitos dokumentų rekvizitus, nenumato, kad telekomunikacijų paslaugų gavėjams (fiziniams asmenims, nesiverčiantiems ūkine veikla) išrašytuose apskaitos dokumentuose turi būti naudojamas asmens kodas. Pareiškėjo asmens kodo rašymas PVM sąskaitose faktūrose už suteiktas telekomunikacijų

paslaugas nereikalingas nei mokesčių mokėjimo, nei jokiems kitiems tikslams įgyvendinti. Sutikimo naudoti jo asmens kodą PVM sąskaitose faktūrose pareiškėjas nėra išreiškęs.

Inspekcija, išnagrinėjusi asmens skundą, nustatė, kad telekomunikacijų paslaugas teikianti bendrovė, spausdindama pareiškėjo asmens kodą PVM sąskaitose faktūrose už jam suteiktas telekomunikacijų paslaugas, tvarkė perteklinį pareiškėjo asmens duomenį – asmens kodą – ir tuo pažeidė ADTAĮ 3 straipsnio 1 dalies 4 punktą.

III. Asmens kodas paslaugų teikimo, pirkimo–pardavimo sutartyse

Neretai pasitaiko atveju, kai asmenys pateikia skundus Inspekcijai nurodydami, kad nedavė sutikimo vienai ar kitai bendrovei (duomenų valdytojui) tvarkyti jų asmens kodus. Nagrinėjant asmenų skundus paaiškėja, kad besiskundžiantys asmenys yra sudarę paslaugų teikimo sutartis su viena ar kita bendrove ir patys sutartyse nurodę savo asmens kodus.

ADTAĮ 5 straipsnis nustato asmens duomenų teisėto tvarkymo kriterijus. Vienas iš tokių kriterijų, įtvirtintų ADTAĮ 5 straipsnio 1 dalies 1 punkte, yra duomenų subjekto sutikimas tvarkyti jo asmens duomenis. Šis kriterijus taip pat įtvirtintas ir ADTAĮ 7 straipsnio, kuris reglamentuoja asmens kodo naudojimą, 2 dalyje.

Inspekcija, išnagrinėjusi asmenų skundus, nustatė, kad duomenų valdytojais jų asmens kodus tvarko pagal ADTAĮ 5 straipsnio 1 dalies 1 punktą ir 7 straipsnio 2 dalį, t. y. asmens duomenys yra tvarkomi su pareiškėjų sutikimu. Pažymėtina, kad šiuo atveju turi būti taikomas ir ADTAĮ 5 straipsnio 1 dalies 2 punktas, kuris numato, kad duomenų valdytojas gali tvarkyti asmens duomenis, kai yra sudaroma arba vykdoma sutartis, kai viena iš šalių yra duomenų subjektas. Atsižvelgiant į tai, kad sutartys, kurių viena iš šalių yra pareiškėjai, su duomenų valdytojais buvo sudarytos ir vykdomos, duomenų valdytojais pareiškėjų asmens duomenis taip pat tvarko ir pagal ADTAĮ 5 straipsnio 1 dalies 2 punktą.

Kiek detaliau pateikiamas vienas atvejis, susijęs su prekių užsakymu ir jų pirkimu.

Viena parduotuvė su asmenimis, kurie pageidauja užsisakyti prekes, kurių negalima iš karto nusipirkti, sudaro pirkimo–pardavimo sutartis, kurios priedas yra specialusis užsakymas. Šis dokumentas yra išrašomas 2 egzemplioriais. Įrašant asmens, pageidaujančio užsisakyti prekes, duomenis į specialiojo užsakymo blanką, nereikalaujama iš jo pateikti jokie asmens tapatybę patvirtinančio dokumento, duomenis pateikia pats asmuo žodžiu. Specialaus užsakymo blanko formoje yra nurodyta įrašyti tokius asmens duomenis: vardą, pavardę, adresą, asmens kodą ir telefoną. Visi šie specialaus užsakymo blanko formoje nurodyti rekvizitai turi būti užpildyti. Užpildyti abu specialiojo užsakymo egzemplioriai atiduodami pirkėjui. Prekių pirkimo–pardavimo sutartis sudaroma parduotuvės Informacijos centre pirkėjui pateikus abu specialiojo užsakymo egzempliorius. Pirkėjui jų nepateikus parduotuvės Informacijos centre, laikoma, kad sutartis nesudaryta ir parduotuvė asmens duomenų netvarko. Sutartyje yra įrašomi iš specialiojo užsakymo šie asmens duomenys: asmens vardas, pavardė, gyvenamoji vieta, telefonas ir asmens kodas. Sutarties ir specialiojo užsakymo vienas egzempliorius lieka pas pirkėją.

Asmuo turi teisę atsisakyti teikti savo asmens kodą ir pirkėjui jo nepateikus pirkimo–pardavimo sutartis būtų sudaroma, t. y. prekės būtų užsakomos, o asmens kodas nebūtų įrašomas specialiajame užsakyme, vėliau sudarytoje pirkimo–pardavimo sutartyje, tačiau toks rekvizitas sutarties ir jo priedo blanko formoje nustatytas siekiant tiksliai identifikuoti pirkėją, kadangi pirkėjų tokiais pačiais vardais ir pavardėmis gali būti keli.

Asmens duomenų tvarkymo tikslas yra tik pirkimo–pardavimo sutarties sudarymas ir užsakytų prekių atvežimas pagal pirkėjo specialųjį užsakymą ir toliau jie nėra naudojami jokiam kitam tikslui, t. y. nebūtinai nei mokesčių mokėjimo, nei kasos operacijoms ar kitiems tikslams įgyvendinti.

Kadangi duomenų, kurie turi būti nurodyti specialiojo užsakymo blanko formoje, elementus nustatė pati parduotuvė, pirkėjo asmens kodas specialiojo užsakymo blanko formoje, vėliau pirkimo–pardavimo sutartyje nurodomas tik gavus duomenų subjekto sutikimą.

Atsižvelgiant į tai, kad specialiojo užsakymo blanko formoje, vėliau pirkimo–pardavimo sutartyje, asmens kodas yra nurodomas kaip privalomas rekvizitas, nors praktikoje pirkėjui nepateikus savo asmens kodo pirkimo–pardavimo sutartis yra sudaroma be jo, ir į tai, kad parduotuvė pati nustatė specialiojo užsakymo blanko formoje ir pirkimo–pardavimo sutartyje privalomus rekvizitus, specialiajame užsakyme, vėliau pirkimo–pardavimo sutartyje, įrašant asmens kodą atsiranda grėsmė pažeisti ADTAĮ 3 straipsnio 1 dalies 4 punktą. Inspekcija, išnagrinėjusi šį atvejį, nusprendė parduotuvei rekomenduoti pakeisti specialiojo užsakymo blanko formą, – asmens kodą nurodyti kaip neprivalomą rekvizitą, kuris joje, vėliau pirkimo–pardavimo sutartyje, būtų įrašomas tik gavus duomenų subjekto sutikimą.

IV. Skolininkų asmens kodų tvarkymas

Inspekcija yra gavusi ne vieną skundą, kuriais pareiškėjai nesutinka, kad duomenų valdytojai perduotų skolų išieškojimo bendrovėms, o pastarosios tvarkytų jų asmens duomenis, įskaitant ir asmens kodus.

Šiuo atveju yra taikoma speciali ADTAĮ norma, t. y. ADTAĮ 16 straipsnio 1 dalis. Ji įtvirtina duomenų valdytojo teisę tvarkyti ir teikti teisėtą interesą turintiems tretiesiems asmenims laiku ir tinkamai finansinių ir (ar) turtinių įsipareigojimų jam neįvykdžiusių duomenų subjektų duomenis, taip pat ir asmens kodą, kad būtų galima įvertinti asmens mokumą ir valdyti išiskolinimą, jei tinkamai įgyvendinami ADTAĮ ir kituose teisės aktuose nustatyti duomenų apsaugos reikalavimai. Be to, ADTAĮ 16 straipsnio 2 dalyje nustatyta, kad duomenų valdytojas turi teisę skolininkų duomenis, taip pat ir asmens kodą, teikti duomenų valdytojams, tvarkantiems jungtines skolininkų duomenų rinkmenas. Taip pat būtina pažymėti, kad duomenų valdytojas gali teikti skolininkų duomenis tik tuo atveju, jeigu jis duomenų subjektui (skolininkui) raštu pateikė priminimą apie įsipareigojimų neįvykdymą ir per 18 kalendorinių dienų nuo tos dienos, kai duomenų valdytojas išsiuntė (pateikė) duomenų subjektui priminimą: 1) išiskolinimas liko nepadengtas ir (ar) mokėjimo terminas nebuvo atidėtas arba; 2) duomenų subjektas pagrįstai neginčijo išiskolinimo (ADTAĮ 16 straipsnio 3 dalis).

Skundų nagrinėjimo metu nustačius, kad pareiškėjai yra skolingi duomenų valdytojams ir pareiškėjams buvo išsiųsti priminimai dėl susidariusių išiskolinimų, o išiskolinimai liko nepadengti ir (ar) mokėjimo terminai nebuvo atidėti arba jie pagrįstai neginčijo išiskolinimų, pareiškėjų, kaip skolininkų asmens duomenys (įskaitant asmens kodus), skolų išieškojimo bendrovėms buvo perduodami nepažeidžiant ADTAĮ nustatytų reikalavimų, t. y. vadovaujantis ADTAĮ 5 straipsnio 1 dalies 6 punktu, t. y. reikia tvarkyti dėl teisėto intereso, kurio siekia duomenų valdytojas arba trečiasis asmuo, kuriam teikiami asmens duomenys, jei duomenų subjekto interesai nėra svarbesni ir 16 straipsnio 1, 2 dalimis.

V. Asmens kodo nurodymas mokant mokesčius ir kitas įmokas

Inspekcija gavo pareiškėjų skundus, kuriuose jie skundžia apskričių valstybines mokesčių inspekcijas ir nurodo, kad mokant mokesčius už žemę, baudas už kelių eismo taisyklių pažeidimą reikalaujama nurodyti mokėtojo kodą, kuris sutampa su pareiškėjų asmens kodais.

ADTAĮ 7 straipsnio 2 dalis nustato, kad naudoti asmens kodą tvarkant asmens duomenis galima tik gavus duomenų subjekto sutikimą. Minėto straipsnio 3 dalyje numatytos asmens kodo naudojimo išimtys. Viena iš išimčių, nustatytų ADTAĮ 7 straipsnio 3 dalies 1 punkte, yra ta, kad be duomenų subjekto sutikimo asmens kodą galima naudoti tik tuomet, jei tokia teisė yra nustatyta šiame ar kituose įstatymuose.

Mokesčių sumokėjimą reglamentuoja Lietuvos Respublikos mokesčių administravimo įstatymas (Žin., 2004, Nr. 63-2243). Šio įstatymo 47 straipsnio 1 dalyje nustatyta, kad kiekvienam asmeniui, įregistruotam mokesčių mokėtoju, suteikiamas mokesčių mokėtojo identifikacinis numeris. Mokesčių mokėtojai savo pateikiamose mokesčių deklaracijose ir mokėjimų į biudžetą dokumentuose privalo nurodyti savo mokesčių mokėtojo identifikacinį numerį, kaip to reikalauja

Lietuvos Respublikos mokesčių administravimo įstatymo 47 straipsnio 4 dalis. Kas yra mokesčių mokėtojo identifikacinis numeris, apibrėžta Lietuvos Respublikos mokesčių administravimo įstatymo 47 straipsnio 2 dalyje, t. y. juridiniams asmenims identifikuoti naudojamas juridinių asmenų registro identifikacinis kodas, fiziniams asmenims – gyventojų registro asmenų kodas.

Inspekcija, išnagrinėjusi asmenų skundus, nusprendė, kad apskričių valstybinės mokesčių inspekcijos tvarkydamos pareiškėjų asmens kodus vadovaujasi ADTAĮ 7 straipsnio 3 dalies 1 punktu, todėl asmenys, mokėdami mokesčius už žemę, privalo mokėjimo dokumente nurodyti savo, kaip mokesčio mokėtojo, identifikacinį numerį, t. y. savo asmens kodą.

Baudoms už kelių eismo taisyklių pažeidimus sumokėti yra taikomas Lietuvos Respublikos mokėjimų įstatymas (Žin., 1999, Nr. 97-2775; 2003, Nr. 61-2753). Šio įstatymo 2 straipsnio 13 dalyje apibrėžta mokėjimo sąvoka, tai – mokėtojo lėšų perdavimas gavėjui tiesiogiai grynaisiais pinigais arba negrynųjų pinigų pervedimas per pasirinktas kredito įstaigas. Būtinus mokėjimo nurodymo rekvizitus nustato Lietuvos Respublikos mokėjimų įstatymo 5 straipsnio 3 dalis, t. y. „lėšų suma, jos mokėtojas ir gavėjas bei mokėtojo ir gavėjo sąskaitos kredito įstaigoje. Kai mokėtojas įmoka į mokėtojo kredito įstaigą grynuosius pinigus, jo sąskaita mokėjimo nurodyme nenurodoma.“ Šioje straipsnio dalyje įstatymų leidėjas nurodo, kad kredito įstaigos bendru susitarimu gali nustatyti ir kitus Lietuvos Respublikoje naudojamų mokėjimo nurodymų turinio rekvizitus, o raštu sudaromiems mokėjimo nurodymams gali nustatyti vienodą formą. Lietuvos Respublikos mokėjimų įstatymo 4 straipsnio 1 dalyje nustatyta, kad mokėjimai grynaisiais pinigais atliekami mokėtojo ir gavėjo susitarimu nustatytais sąlygomis ir tvarka.

Valstybinė mokesčių inspekcija sudarė sutartį su AB Lietuvos paštas, kuria numatė, jog mokesčių mokėtojas, pildydamas AB Lietuvos paštas nustatytos formos mokėjimo dokumentą, privalo nurodyti mokėtojo kodą. Mokėtojo kodas, kaip privalomas mokėjimo nurodymo rekvizitas, minėtoje sutartyje buvo numatytas, kadangi šis asmens duomuo yra reikalingas atlikti autentiškumo procedūrą, t. y. nustatyti, ar tikrai mokėjimo nurodymą pateikė fizinis asmuo mokėjimo nurodyme įvardytas kaip mokėtojas. Ši procedūra yra numatyta Lietuvos Respublikos mokėjimų įstatymo 2 straipsnio 1 dalyje. Mokėtojo kodas reikalingas autentiškumo procedūrai atlikti, kadangi pagal kitus nurodomus mokėjimo dokumento rekvizitus (vardą, pavardę, gyvenamąją vietą) tam neužtenka informacijos.

Atsižvelgiant į tai, kad Lietuvos Respublikos mokėjimų įstatymas nenumato, kokie konkrečiai duomenys apie mokėtoją turi būti nurodyti mokėjimo nurodyme, taip pat į tai, kad Lietuvos Respublikos mokėjimų įstatymas leidžia mokėjimo nurodymą papildyti ir kitais rekvizitais, įskaitant ir mokėtojo kodą (juridinio asmenų registro identifikacinį kodą ar fizinio asmens kodą), mokėtojo kodas (fizinio asmens atveju – jo asmens kodas) yra naudojamas pagal ADTAĮ 7 straipsnio 3 dalies 1 punktą, t. y. teisė naudoti asmens kodą be pareiškėjo sutikimo yra įtvirtinta Lietuvos Respublikos mokėjimų įstatyme.

VI. Asmens kodo viešas paskelbimas

Pastaruoju metu gaunama nemažai skundų dėl asmens kodų paskelbimo įvairiuose interneto tinklalapiuose.

Vienas atvejis buvo susijęs su draudimo tarpininkų asmens kodų paskelbimu. Draudimo bendrovė juos paskelbė savo interneto tinklalapyje.

Kiekviena draudimo įmonė ar užsienio valstybės draudimo įmonės filialas Priežiūros komisijos nustatyta tvarka privalo tvarkyti jos vardu ir dėl jų interesų veikiančių priklausomų draudimo tarpininkų sąrašą kaip to reikalauja Lietuvos Respublikos draudimo įstatymo (Žin., 2003, Nr. 94-4246) 168 straipsnio 1 dalis. Sąraše nurodomi duomenys apie draudimo agentų įmonėje dirbančius asmenis, į kurių pareigas įeina draudimo tarpininkavimas.

2004 m. kovo 16 d. Lietuvos Respublikos draudimo priežiūros komisijos nutarimu Nr. N-31 patvirtintos Priklausomų draudimo tarpininkų sąrašo tvarkymo tvarkos (Žin., 2004, Nr. 42-1407) 18 ir 19 punktuose nenumatyta viešai skelbti draudimo tarpininkų sąrašo duomenų apie jai

atstovaujančius draudimo agentų ir apie jai atstovaujančias draudimo agentų įmones ir jose dirbančių asmenų, į kurių pareigas įeina draudimo tarpininkavimas, asmens kodus.

Inspekcija nustatė, kad bendrovė, skelbdama perteklinį asmens duomenį – asmens kodą, pažeidė ADTAĮ 3 straipsnio 1 dalies 4 punktą, nustatantį, kad asmens duomenys turi būti tapatūs, tinkami ir tik tokios apimties, kuri būtina jiems rinkti ir toliau tvarkyti, taip pat ji neįgyvendino ADTAĮ 24 straipsnio 1 dalyje nustatytų tinkamų organizacinių ir techninių priemonių, skirtų apsaugoti asmens duomenims nuo atsitiktinio ar neteisėto atskleidimo.

Panašus atvejis buvo su vienos akcinės bendrovės valdybos narių asmens kodų paskelbimu. Inspekcija gavo informacijos, kad viena įmonė interneto svetainėje skelbia vienos akcinės bendrovės valdybos narių asmens duomenis, įskaitant asmens kodus.

Nagrinėjant gautą informaciją ir į *Google* žiniatinklį įvedus pareiškėjo nurodytą interneto adresą, paieškos rezultatų nuorodoje buvo pateikiamas dokumentas, kuriame skelbiami bendrovės valdybos narių asmens duomenys, įskaitant asmens kodus.

Įmonė, skelbdama perteklinius asmens duomenis, t. y. asmens kodą, įmonės interneto svetainėje, pažeidė ADTAĮ 3 straipsnio 1 dalies 4 punktą, numatantį, kad asmens duomenys turi būti tapatūs, tinkami ir tik tokios apimties, kuri būtina jiems rinkti ir toliau tvarkyti, ir ADTAĮ 7 straipsnį, nustatantį atvejus, kada asmens kodą galima naudoti. Be to, įmonė neįgyvendino tinkamų organizacinių ir techninių priemonių, skirtų apsaugoti asmens duomenims nuo atsitiktinio ar neteisėto atskleidimo, ir tuo pažeidė ADTAĮ 24 straipsnio 1 dalį.

Kiti atvejai buvo susiję su savivaldybių institucijų priimtų sprendimų, kuriuose nurodomi asmenų kodai, skelbimu savivaldybių interneto tinklalapiuose.

Skundų nagrinėjimo metu Inspekcija nustatė, kad savivaldybių institucijų priimti sprendimai, kuriuose nurodomi asmenų kodai, buvo skelbiami, nes to reikalavo teisės aktai:

1) Bendrųjų reikalavimų valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų interneto svetainėms aprašas, patvirtintas Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2003 m. balandžio 18 d. nutarimu Nr. 480 (Žin., 2003, Nr. 38-1739; 2006, Nr. 115-4376). Šiame apraše numatyta, kad valstybės ir savivaldybių institucijų interneto svetainėse turi būti skelbiami teisės aktai.

2) savivaldybių institucijų priimti teisės aktai, kuriuose numatytas savivaldybių institucijų priimtų sprendimų viešas skelbimas.

Visais atvejais Inspekcija nustatė, kad savivaldybių administracijos savo interneto svetainėse paskelbdamos pareiškėjų asmens duomenis, įskaitant asmens kodus, nesant jokio asmens duomenų teisėto tvarkymo kriterijaus, nustatyto ADTAĮ 5 ir 7 straipsniuose ar kituose teisės aktuose, ir taip juos atskleisdamos tretiesiems asmenims pažeidė ADTAĮ 3 straipsnio 3 dalį, kadangi neužtikrino, jog būtų įgyvendintas ADTAĮ 3 straipsnio 1 dalies 2 punkte nustatytas asmens duomenų tvarkymo principas, t. y. neužtikrino, kad pareiškėjų asmens duomenys būtų tvarkomi teisėtai.

VII. Organizacinių ir techninių priemonių nesilaikymas tvarkant asmens kodą

Inspekcija gavo pareiškėjo skundą, kuriame jis nurodė, kad valstybės institucija paštu siunčiamame laiške greta vardo, pavardės ir adreso viešai nurodo ir asmens kodą, kurį gali matyti visi, kas tik mato laišką.

ADTAĮ 24 straipsnio 1 dalyje nustatyta, kad duomenų valdytojas ir duomenų tvarkytojas privalo įgyvendinti tinkamas organizacines ir technines priemones, skirtas apsaugoti asmens duomenims nuo atsitiktinio ar neteisėto sunaikinimo, pakeitimo, atskleidimo, taip pat nuo bet kokio kito neteisėto tvarkymo. Minėtos priemonės turi užtikrinti tokį saugumo lygį, kuris atitiktų saugotinių asmens duomenų pobūdį ir jų tvarkymo keliamą riziką.

Inspekcija, išnagrinėjusi asmens skundą, nusprendė, kad valstybės institucija neįgyvendino tinkamų organizacinių ir techninių priemonių, skirtų apsaugoti asmens kodą nuo atsitiktinio ar neteisėto atskleidimo, ir tuo pažeidė ADTAĮ 24 straipsnio 1 dalį.